

Mening den mindre Interesse, skal have denne Valgret gratis. Nu har den høiterede Minister ganske rigtigt udtalt idag, at det ogsaa var de moraliske Kræfter ved Landboforeninger, man især skulde tage Hensyn til, og deri er jeg enig med Ministeren, da denne Udtalelse synes at tale meget for min Mening, nemlig at denne Ret væsentligt bør overgaae til Landboforeningerne. Smidertid har jeg ikke, som anført, fremsat noget Forslag i denne Retning til denne Behandling, og jeg er kun med Stræben de gaaet over til det Forslag, hvorved der foreslaaes, at Amtsrådet skal vælge et Medlem til Commissionen, hvorimod jeg paa den anden Side ved et andet Endringsforslag har bestræbt mig for at faae ind i Loven en Bestemmelse, der ned sætter den Sum, som er bragt i Forslag for Landboforeningerne fra 100 Rd. til 50 Rd. i Amt, hvor der er 3 eller flere Foreninger, for at gjøre det muligt, at ogsaa disse Foreninger kunne blive deelagtige i denne Ret. Det er den samme Tanke, der ligger til Grund for Mindretallets Forslag, som har ligget til Grund for Fleertallets, hvilket sidste gaaer ud paa at ned sætte Summen fra 200 Rd. til 100 Rd. Jeg kan heller ikke læse Fleertallets Motivering uden at see, at Fleertallet har følt sig berørt, af den samme Følelse; det udtales nemlig der: „Det antages, at et Tilskud af en saadan Størrelse — som 100 Rd. — staaer i et passende Forhold til mange af Landboforeningernes økonomiske Kræfter“. Der er paa denne Maade en vis Enighed tilstede mellem Mindretallet og Fleertallet; thi Mindretallet er ganske vist ogsaa fuldstændig enigt i, at dette Bidrag paa 100 Rd. kan staae og staaer i et nogenlunde passende Forhold til mange af de landøkonomiske Foreningers Kræfter. Men netop derved, at dette Bidrag staaer i det rigtige Forhold til mange, er det tilkjendegivet, at det ikke staaer i det rigtige Forhold til alle Landboforeningers Kræfter; og jeg troer derfor, at Forsamlingen kunde gjøre vel i at gaae ind paa Mindretallets Forslag, som gaaer ud paa, at hvor disse Landboforeninger i et Amt ere saa talrige, at der er flere end to, skulde Tilskudet ned sættes til 50 Rd. Vi have anseet Landboforeningerne for de naturlige Bærere af denne

Sag, og derfor have en anden ærel Landsthingsmand (Tang) og jeg troet at burde fremkomme med dette Endringsforslag, som gaaer ud paa at ned sætte disse 100 Rd. til 50 Rd. i de Amt, hvor der er tre eller flere Landboforeninger. Jeg skal med disse faa Bemærkninger tillade mig at anbefale Forslaget til Forsamlingens velvillige Bedømmelse.

Indenrigsministeren: Der er paa ingen Maade ved de Bestemmelser, hvorom der her er Tale, indført noget nyt Princip; thi Principet har ingensinde været at overlade Statens Midler til Landboforeningerne, det vil sige, til hvilken som helst Samling af Personer, der kalde sig en Landboforening, der har som ufravigelig Betingelse været opstillet, at de skulde give et Bidrag, der svarer til det, Staten giver indenfor en vis Grændse, hvilken man forøvrigt har ladet falde i denne Lov, idet man kun har fastsat en almindelig Begrændsning med Hensyn til hele den Sum, der anvendes. Principet er altsaa, at da Landboforeningerne for Enhver, som ønsker at forbinde Tanker med Ord, ikke indeholde noget Begreb, ikke hde nogen Garanti, har man ladet sig nøie med den Garanti, at Vedkommende selv give Penge til Niemedet, og man har da deraf sluttet, at der da hos dem maatte være, om ikke Kjærlighed, saa dog Interesse tilstede for Sagen. Det er altsaa ikke Nadnet „Landboforeninger,“ men det, at de Paagjældende hde et ikke ubetydeligt Bidrag, der har været det afgjørende Moment ved Bestemmelsen om, hvem der skal kunne deltage i Distributionen af de i Lovens fastsatte Midler. — De 10,000 Rd., hvorom der nu er Tale, ere udelukkende Statens Midler, og deres Uddeling betinges ikke af, at Landboforeningerne, eller Andre kunne give et Tilskud; det er derfor naturligt, at Staten sørger for, at disse Midler uddeles rettelig. Man har kun foreslaaet en eneste af Regjeringen valgt Dommer, og har meent at kunne overlade Valget af de øvrige Dommere til Amtsrådene, som derved, at de ere valgte af et større District, frembyde en Garanti for, at de bestaae af dygtige og ansete Mænd. — Naar den sidste ærede Taler har anført, at Amtsrådsmedlemmerne ikke